

Tallens rotröta

– identifiering och bekämpning

Tallens rotröta orsakas av tallens rotticka. Den orsakar röta i trädets rotsystem och ett rikligt kådflöde vid stambasen och i värsta fall dör trädet. Sjukdomen sprider sig också till björkarna och enarna i samma bestånd. Dessutom sprider sig tallens rotticka till granar och lärkträd och orsakar rotröta som växer uppåt i stammen.

De värsta skadeområdena finns i sydöstra Finland men sjukdomen är vanlig också på andra håll i den södra och mellersta delen av landet. De färskaste observationerna har gjorts i sydvästra Finland och i Österbotten.

Myndighets- och experttjänsterna

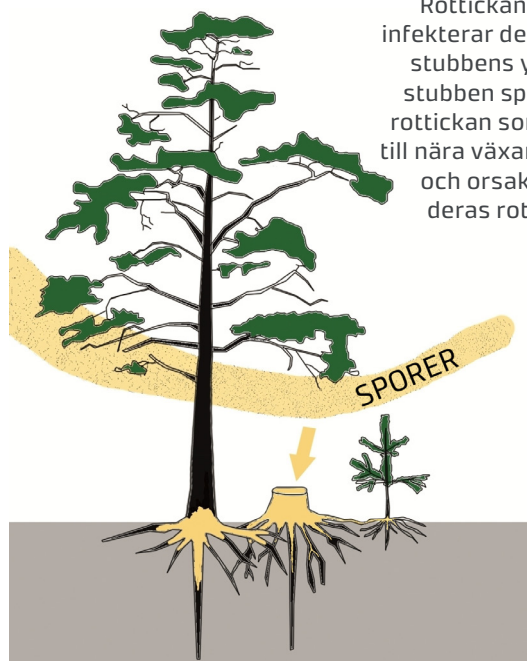
Man kan hitta rottickans fruktkroppar under mosstället och förnan där de är skyddade mot torkan.

Hur identifiera tallens rotröta?

- ✓ Vid sjukdomens första skeden finns det i beståndet **enstaka döda tallar eller tallar med gles krona**. När sjukdomen framskrider bildas det röthärdar och i mitten av dem står det döda träd och vid kanten både träd med bruna barr och träd som ännu har gröna barr men redan utglesade kronor.
- ✓ I en plantskog dör de unga tallarna snabbt, till och med under en enda växtperiod. Kronans **hela barrmassa blir brun på en gång**.
- ✓ Vid stambasen på de sjuka träden kan det växa fram fruktkroppar, det vill säga **tickor**, som är kanelbruna på ovsidan och skinande vita på undersidan.
- ✓ Också **vindfällena** inne i beståndet avslöjar de tallar som drabbats av sjukdomen och därför har rötskadade rötter.
- ✓ Efter avverkningen kan man känna igen sjukdomen på **kådfläckarna** på stubbens yta. Tallen hindrar rötan från att växa uppåt i stammen genom att utsöndra kåda.

Rottickans sporer infekterar den färska stubbens yta. Från stubben sprider sig rottickan som mycel till nära växande träd och orsakar röta i deras rotsystem.

Bekämpning av tallens rotröta

- ✓ Vid sommaravverkningar ska **stubbarna behandlas med en lösning av urea eller pergamentsvamp** för att undvika infektioner med tickans sporer. Bekämpningen borde inledas på våren när temperaturen permanent har stigit till över +5 grader. På hösten borde man fortsätta behandlingen ända tills temperaturen sjunker under 0-strecket. Lagen om bekämpning av skogsskador förutsätter stubbebehandling vid avverkningar som görs mellan början av maj och slutet av november. Enligt de senaste forskningsrönen är stubbebehandling nödvändig också i avverkningar på torvmark. Alternativet till stubbebehandling är **vinteravverkning**.
- ✓ **Vi undviker plantskogsgröjning på sommaren**. Det är besvärligt att behandla små stubbar med bekämpningsmedel.
- ✓ **Vi minimerar antalet gallringar** dock utan att äventyra trädets tillväxt. Det lönar sig att ta ut de sjuka träden snabbt från skogen innan insekter och blånadssvampar förstör stammen.
- ✓ **Vi förnyar** det rötdrabbade tallbeståndet **med björk eller något annat lövträd** alltid när det är möjligt.
- ✓ På sådana växtplatser där tallen är det enda alternativet anlägger vi plantskogen genom naturlig förnyelse med fröträd eller genom sådd. **En tät plantskog** producerar virke trots att tallens rotröta glesar ut beståndet.
- ✓ **Stubbrytning** minskar infektionsrisken i den följande trädgenerationen, men hindrar inte sjukdomen från att sprida sig i plantskogen.

Mera om tallens rotröta:

Tuula Piri m.fl. 2017: Identifiering och bekämpning av rotröta www.metsakeskus.fi/julkaisut/identifiering-och-bekampning-av-rotrota

Mera information:

TUULA PIRI, forskare, Luke
Tfn 029 532 2453
tuula.piri@luke.fi